

Нур

6+

Нур

2018

Илъэс 90

Сурэтыр зыщар Цыри Рускани

Заур дадэ и дыгъэ

Дыгъэеджэ фхуищлу, фыадыгэгурэ анэ-дэлъхубзэ дахэр флурылту, фылущыцэрэ щэныгъэм фыщехъуллэу, хабзэ фхэлту фыкъэхъуну хъуапсэу дунейм теташ дадэр. Усаклуэу, псысэусу, зэдзэклаклуэу фхуэлэжьа Нало Заур къыгъэна тхыгъэ лъаплэхэм феджэу, фыгурыхуэу, дыгъэр гуапэу къыфтепсэу, фи гум дыгъэ къыщепсу тхэм фыкыгъэхъу.

Нало Заур и гукъэкълъж

Ди адэм и куэщл сису ди пырхъуэ дэклуеиплэм сьтест. Сыплъэмэ, ди пщлантлэ удзыпцлэм къаз шыр цыклу куэд хэст хъуаклуэу, удзыпэр къыпачрэ зэрелэм пхэщлклэ къыгъэтлсыжу. Згъэщлэгъуащ:

«Папэ, мор сьт?» – жыслэу сыщепщлым, «Ахэр джэджьейщ», – жиаш. Сьдэплъейри, апхуэдэу гъуэжьу уафэм зыгуэр клэрысти, «джэджьей» жыслэри лэпэ хуэсшиащ. «Ар джэджьейкъым, делэ цыклу, дыгъэщ», – жиаш.

«Дыгъэ» псалъэр япэ дьдэ щызэ-хэсхар абдежщ, си гум къызэринэжари ди адэм зэрыжила щыклараш. Кхъуаклэ луту апхуэдэт а дыгъэр. Ди хадэми дыгъэ цыклу, кхъуаклэхэр луту, башым флэсыжу иту щызольагъу: «дыгъэ» жызолэ.

«Ар дыгъэкъым, делэ цыклу, ар сэхуран гъэгъащ», – жи. Иджы а псалъищыр зэпхауэ си гум итлсыхъауэ зызохъэ, згъэклуэдынклэ лэмал имылэу. Абыхэм нэхъ дахэ дунейм темыту къысцохъу.

НАЛО Заур

ДЫГЪЭЕДЖЭ

Дыгъэ нэклуплъ,
Дарииплъ джанэ,
Уи джанэр щыхи къыщлэкл,
Ди жыг щхъэклэм къытлсыхъэ,
Къытлсыхыи къытхэпсэ,
Псы архъуанэр гъэхуабэ,
Губгъуэ мэраклуэр гъэхъу,
Хъарбыз хъуа къэгъэкл,
Ди чыцлым и натлэм къебзей!

НАНЭ И ПСЭ, ДАДЭ И БЗЭ

Сэ си нанэр папэ янэщ,
И псэр адыгэпсэщ.
Сэ си дадэр папэ ядэщ,
И бзэр адыгэбзэщ.

Адыгэпсэ – нанэ и псэ,
Сыту упсэ дахэ!
Адыгэбзэ – дадэ и бзэ,
Сыту убзэ дахэ!

Фщлэрэ фэ а бзэм и лыгъэр?
Ар йопсалгэ дыгъэм.
Сыту фыщэт уэ ди дыгъэр
Узэрыадыгэр!

ДЫГЪЭКЪЭШЭЖ

Дыгъэ, дыгъэ, къепс, къепс!
Дыгъэ нур, къепс, къепс!
Уи псыр хъушэм ирафыр,
Уи шыгъу фальэр яшхыжыр.

Дыгъэ, дыгъэ, къепс, къепс!
Дыгъэ нур, къепс, къепс!
Ди псэр тхуэгъэхуабэ,
Губгъуэр тхуэгъэдахэ!

Дыгъэ, дыгъэ, къепс, къепс!
Дыгъэ нур, къепс, къепс!
Мэш къыццахым умыклуэ,
Гъуэгурыклуэ уемылэ,
Си псэр уэзгъэшхынц!

АДЫГЭБЗЭР МЭБЗЭРАБЗЭ

Адыгэбзэр убзэрабзэм,
Уафэ къащхъуэм зеукъэбзыр.

Дыгъэ джылыр къыщлоклыжри,
Бзум усэныр ягу къоклыжри,

Удзхэр вагъуэу зедогъагъэ,
Иригуфлэу я дахагъэм.

Ди джэд къомыр зедокъакъэ,
Къытхуаклэцри дыщэ къакъэ.

Мамэ нэхъри мэхъур гуапи
Дегъэшх лэфлу лэкъум хуабэ.

ЛЫГЪЭ ЗЭХЭГЪЭКИПІЭ

Налшык еджапэ № 3-м и 8 «Б» классым щеджэ Мэрзей Къантемыр, Тербулатов Ислъам, Мэздэгу Имран сымэ Налшык къалэ администрацэм къыбгъэдэкиу «Псым итхьэлэр къыщрагъэлым ягъэпъэгъуа хахуагъэмрэ лыхъужыгъэмрэ папцэ» Щыхь тхыль къратащ, къэралым и дамыгъэ лъаплэм хуагъэлъэгъуащ.

Фокладэм и 18-м дерс нэужыым унэм кӀуэжу Мэрзей Къантемыр, Тербулатов Ислъам, Мэздэгу Имран сымэ псыежэхымкӀэ здыблэкӀым къалъэгъуащ мыбэуэжу псым хэль цыхухъур. Ахэр нэпкъым елъэщ, лыр псым къыхалъэфыжри лүфэм къахьащ. Щалэ цыкӀуитӀым ар къагъэбэуэну и ужь итыху, ещанэм «Дэлэпыкъуэгъу псынцӀэ» кӀриджащ, арыххэуи, дэтхэнэ меданри лым и дежкӀэ зэрыпсэзэпылхьэплэр къызыгурылуэ школакӀуэхэм машинэ блэжхэм Іэ хуащӀу щӀадзащ – псынцӀэу сымаджэщым нагъэсын хуейт. «Дэлэпыкъуэгъу псынцӀэм» и машинэ блэжу къарихьэллар къагъэувылэщ, псым къыхахыжа цыхухъур абыкӀэ сымаджэщым нашэсри, кърагъэлащ!

ЕджакӀуэхэм я фыщӀэ тхылхэр царитыжым,къалэ администрацэм егъэджэныгъэмкӀэ и департаментым и унафэщӀ Бэрокъуэ Эдуард лыхъужьхэм ехъуэхъури, жиӀащ: «Мы щӀалищым яхэль гушхуэныгъэр, къалъыкъуэкӀа хахуагъэр унагъуэмрэ школымрэ цагъуэт гъэсэнэгъэ тэмэмым и фыгъэщ, цыхугъэм и щапхээ нэсцӀ».

НАФИЭДЗ Мухьэмэд

Къэрэшей-Шэрджэсым къратхыкI

ШЫНЭ ЗИЭМ НАСЫП ИИЭЩ

ЩАКИУЭГЪУЭМ И 4-Р ЦЫХУБЭ ЗЭГУРЫУЭНЫГЪЭМ И МАХУЭШХУЭЩ

Шыленыгъэм и къежьаплэр

Цыхум и хьэл-щэныр сабиигъуэм къыщожьэ, зыхэт дунейм къыхокI, зыгъасэ адэ-анэм къабгъэдокI...

ГъащIэ гъуэгур икIуху, гугъуехь куэдым цыхур IуощIэ, псэзэпылъхьэплэ щихуэ щыIэу. АтIэ апхуэдиз гугъуехьым цыхур пхызыш шыленыгъэр – ар къаруушхуэкъэ, аракъэ хьэл-щэну щыIэм я нэхьыфIыр?! Абы и къарур зыхэмылтыр гъащIэм гугъуэ щохь, и Iуэхухэр щIагъуэу кIуатэркъым. «Гупсыси псалъэ, зыплъыхьы тIыс» – жиIащ пасэрейм, шыленыгъэ зыхэмыл цыхум IэщIэщIэ мыхъумыщIагъэхэм гу лърагъэтэжу.

«Уэ си Iэ, зылэжьэ, уэ си жьэ, зыубыд» – къыджезыIэ псалъэжьым дегъэIуэщ

ЕгъэджакIуэхэр си щапхъэщ

Сэ еджаплэм сыщоджэри ди егъэджакIуэхэм лыгъэу яхэлтыр солъагъу, согъэщIагъуэ, щапхъэ къатызох. Куэдрэ гу лъызотэ ахэр зэрешым, зэрызэгупым, зэрызашыIэм. СогъэщIагъуэ, сропагэ, срогушхуэ шыленыгъэ зыхэлъ егъэджакIуэхэр ди пащхъэм щапхъэфIу зэритым... махуэ къэс. Iэдэбу, щэхуу дерсхэр къыдбгъэдалъхьэ, псоми гулъытэ къытхуащI. Лыгъэшхуэ зэрахьэ! Сэ си къару къыхьыну плэрэт апхуэдэ?..

Шыленыгъэр – фIыгъуэщ

Унагъуэм деж къыщемыжьэ щыIэ?! Ди унагъуэм нэрыбгэу щIэсым шыленыгъэ тхэлъщ, зыр зым дедалуэу дызэдэпсэури, сэри ди адэ-анэм жалэр пылъхьэншэу согъэзащIэ. Дэлъху нэхьыщIэ цыкIум и дерсхэр шыленыгъэ схэлъу изогъэщIыж, ныбжьэгъухэм я гъусэу джэгуакIуэ ськIуэну сыхуейми, зыхузогъэшэчри унагъуэмкIэ Iуэхуу дилэр япэ изогъэщ. Сызыхуэмей Iуэхури нэхьыжьым я унафэмэ, шыленыгъэ схэлъу гунэсу солэжь. Куэдрэ къызжеIэ си анэшхуэм: «Адыгэхэр ижь-ижьыж лъандэрэ Iэдэб, шыленыгъэ, лыгъэ зыхэлъу къэгъуэгурыкIуэ лъэпкъхэм ящыщIци, уэри шыленыгъэ пхэлъмэ, уахуэфэщэнщ икIи къыпщхьэпэжынщ».

Си хэку

Зи хэкур фIыуэ зымылъагъу щыIэ?! Си псэм щыщIц Къэрэшей-Шэрджэс щынальэр. Абы и дахагъэмрэ и беагъэмрэ къэлэуэтэгъуейщ. Лъэпкъ куэд щопсэу ди республикэм. Сэ сызэрегупсысымкIэ, шыленыгъэ тхэлъу, дызэгурыIуэу лъэпкъыу хъуар дызэдэпсэун хуейщ. Ин сыхъуу лэжьэн щIэдзэмэ, сэ сыпылтынущ си щэн-Iэдэбыр нэхъри зэрэзгъэфIэкIуэным; си Хэкум, си лъэпкъым сэбэпынагъ къызэрыхуэсхьыным и ужь ситынущ. Шыленыгъэ тхэлъу псори дызэдэпсэумэ, ди дунейри мамырынкъэ! Уи щхьэм хуэдэу, адрейхэри фIыуэ плъагъун хуейуэ къызолъытэ.

И насыпщ шыленыгъэ зыхэлъым!

БОРЭНЫКЪУЭ Каринэ,
8 класс, Куэшхьэблэ,
Амирокъуэ И. и цIэр зезыхьэ
гимназиет и еджакIуэ.
ЕгъэджакIуэр: **ЛИЙ Мае**

Гъудэбадзэхэмрэ
хьэпщхупщхэмрэ
я дунейм дыхохьэ

Ей-ей,
текл...

АРГЪУЕЙМРЭ ЖЫГЫМРЭ

Аргъуей гуэр жьым ирихьэжъауэ ихьырт.

Ипэклэ плъэри езым хуэзанщлэу зы Жыг щыту кылъэгъуащ.

– Ей-ей, текл си гъуэгум, узоуд! – жилэри Аргъуейр Жыгым егуоуащ.

Арщхьэклэ Жыгым зигъэхъеякъым.

Жыгыр дыкъуакъуэти Аргъуейр абы и зэхуакумклэ дихри ежъэжащ.

Абы иужьклэ зыкъигъазэри Жыгым кыщлэкиащ:

– Бжеслатэкъэ текл жыслэри, мис иджы узэгуэзудащ!

БАДЗЭМРЭ ВЫЖЬЫМРЭ

Выжьи, пщлэнтлэпсыр къежэхыу,
и бзэгур кылэлу вэрт. Бадзэжьи вы
бжъакъуэм тесу къеклуэклырт. Ауэрэ
здеклуэклым, зы Гъудэ блэлъэтырти,
вы бжъакъуэм тес Бадзэм еупщлащ:

Сыт нэхъ уи лэжьи гъэ иджы, си
ныбжъэгъу? – жилэри.

– Довэ, плъагъуркъэ, си ныбжъэгъу,
довэ! – жилащ вы бжъакъуэм тесу
еклуэкл Бадзэм.

Довэ...

ЛЫМРЭ ХЪУМПІЭЦІЭДЖЫМРЭ

Зы Лы гуэр гъуэгу тету здэкуэм, гуэдз хъэдзэ зыхь Хъумпіэціэджим лущлащ.

- Мыр сыт, Хъумпіэціэдж, мы плъэфыр?
- Шхын сольэф.
- Атіэ, уи щхьэр щхьэ апхуэдизу гъум?
- Акъыл илъщи.
- Атіэ, уи пллэр щхьэ бгъуэ?
- Къару схэльщи.
- Атіэ, уи бгыр сыту псыгъуэ?
- Мащлэ сошхри.
- Атіэ, мы гуэдз хъэдзэр сыт хуэдизклэ урикъуну?
- Илъэситіклэ.

Лым ар и флэщ хъуртэкъым. Згъэунэхунщ, жилэри Хъумпіэціэджимрэ гуэдз хъэдзэмрэ унэм къихьщ, кхъуэщыным ирилъхьэри и щхьэр игъэбыдэжащ.

Илъэс дэклащ.

Илъэситі дэклащ.

Илъэсищ дэклащ.

Илъэс епланэр и зэхуэдитым флэклауэ лым игу къэклыжащ Хъумпіэціэджыр. Кхъуэщыныр къиштэщ, и щхьэр луихщ, Іэнэм трилубэри, Хъумпіэціэджым щыгъуу гуэдз хъэдзэ ныкъуэр къихужащ. Лым ар тельыджэ щохъу:

– Мыр дауэ, гуэдз хъэдзэр илъэситітэкъэ узэрырикъуну жылар? Гуэдз ныкъуэм флэкла щхьэ умышхарэ?

– Си щхьэм акъыл илъти аращ. Уэ илъэсиплым нэсклэ гъэру сыпгыгъащ, ар илъэситым сшхыжамэ, силыхьатэкъэ уи гъэрэщым.

Лыр укытащ... Хъумпіэціэджыр иутыпщыжащ.

Зэзыдзэклам кыбгъэдэкиу

Чуковский Корней и «Муха-Цокотуха» усэр гуклэ зымыщлэ сабийр щлэныгъэншэу ябж. Гъэсакуэхэм я нэ кыхуикт ар адыгэбзэклэ цыкълухэм ирагъащлэу театру ягъэльэгъуэнуи, я лъэлур дгъэзэщлэщ. Гъудэбадзэ куэд хэдгъэхьащ, езы Цокотухэ и цлэри нэхъ жылэгъуафлэу яхузэддзэклащ.

Аброкъуэ Беллэ

ЦЫКЪЭЦЫКЪЭ БАДЗЭ

Цыкъэцыкъэ Бадзэ,
Бадзэ дарий набдзэ.

Бадзэ губгъуэм кыхутащ,
Клуэурэ ахъшэ кыгъуэтащ.

Бэзэракуэ Бадзэр маклуэ,
Сэмэвар къещэхури, джаклуэ
Хохъэ:-Щлэхуи, тэрэкъанхэ,
Гъуанэдэсхэ, унэ къанхэ,
Фыкъеблагъэ, физэхуэс,
Шей фефэnumэ, фыкъэс!

Бжъэи, бжъыдзи, бадзи, мацци,
Пклауи, цыиви, тут хьэпаци
Къоклуэ, къопккэ, къольэ, къос,
Шей ефаклуэ кыызэхуос.

...Зи лумацлэ имык! Мацлэ
Хьэлыгъуанэу цы кыльос.
Цыкъэ дахэуэ бадзапцлэ
И махуэшхуэм хьуэхъухэр лъос:
– Иугъащлэ гуащэ набдзэ!
– Иугъащлэ Цыкъэ бадзэ!

Бжъыдзэ цыкълухэм загъэщлагъуэ,
Цыкъэцыкъэ зегъэлагъуэ,
Лэрыпс лыду шырыкъу дахэ,
Тыркъэ-сыркъэу, кыхуахьащ.

...Бжъэпщ Мелисэ дахэ
Бадзэм фо кърет.

«Хьэндырабгъуэ нагъуэ,
Ушхэркъэ, дамабгъуэ?
Мыр балиипс лэфлщ,
лэфыр уи лум флэфлщ.

...Хьэмэ зумыпэсрэ?
Дыкъызумыпэсрэ?..

Мис абдежым Бэджыжь цыкӀу,
Лъакъуэ бацэу дадэжь цыкӀу
Къосыр. Бадзэр епх,Ӏуельэф,
КъуэгъаналэмкӀэ елъэф.
Зи махуэшхуэр хуейщ иллыну,
Лъыуэ цӀэтыр ирифыну.

«Псэм пэсцӀа си хьэцӀэ лъапӀэ,
Сивмыгъахуэ бэджихь лӀапӀэ.
Сыкъевгъэл! – мэлъаӀуэ бадзэр,–
И щхьэр пыфхи, вгъалӀэ бацэр!
**Фызгъэшхатэкъэ сэ,
Фызгъэтхьатэкъэ сэ,
Фыкъызэплъуэрэ фэ
СывгъэлӀэнура фэ?!..»**

Арщхьэ цыви, цӀэи, мацӀи,
ХъумпӀэцӀэджи, мэлхьэпӀати
ЩтапӀэ ихуэу зэбгырож,
Къуолъэ, къуопщхьэ, щӀопщхьэ, Ӏуож...
Щышынаци Бэджыжь ябгэм,
ТеуӀуэжкъым зыри и бгъэм.
Лыгъэ лъэпкъ яхэмылъыж,
Зи махуэшхуэм емыплъыж.

Цыху цыкӀу хуэдэ, ПкӀауэ пкӀатэ,
ПкӀэрэ-лъэуэ пкӀатэлъатэ,
Къуацэчыцэхэм хопкӀэж...
Бгъуэтмэ – къацтэ, мыпкӀэтэж.

Арщхьэ Бэджыр мыгушыӀэ,
Дарий дамэр егъэгуӀэ.
Шэрэз дыдыр гум хихуащ,
ЩӀэфу, и лъым щыщ ефащ.

...Бадзэр гуӀэурэ мэлъаӀуэ,
Бэджыр гуфӀэурэ мэлъахьэ...

УитӀ! Аргъуейуэ зы пэцӀурэ,
Жэщ уэздыгъэр игъэцӀууэ,
Мис абдежым къыкъуолъэт,
Вуурэ-вууэ уэм пхольэт.

– Дэнэ шылэ лыиф гьуамэр?
Хупысхыни и щхьэ гьумыр.
Сыщышынэркъым.– И ней!
Ибгынауэ фыбж дунейр! –
Кърепхьуэтри сэшхуэ – джатэ,
Бэджым вууэ щхьэцолъатэ,
Уэгьуэм и щхьэр пегьэлъэт,
И псэ гьуамэр хегьэлъэт.

Цыкьэ гуацэр итлэтауэ,
И гуи-и пси дихьэхауэ,
Аргьуей хахуэу а пэ дыд
Дахэм и лэр еубыд:

« Бэджу ябгэр сэ сукаш
Укьылэщлэсхыну,
Гуацэ набдзэ, сыпхьэхуащ.
Уэ ...укьыздэклуэну?»

Гьуанэдэсхэр кыкьуоплывж,
Къолъэтэж бжьэпщ нанэ.
Пабжьэ кырым кыхопкыж
Пкьыуэу Пклауэ пклатэ.

Хьэпщхупщ псори къогуфлэж,
Ягу къохьэж зельатэм.
Зэдежьууэ зэподжэж:
«Иугьащлэ хахуэм!»
«Аргьуей лыхьужь хахуэм!»
«Аргьуей щауэ махуэм!»

Цырэ-цырэхэр къэсащ,
Мафлэр ягьэцууэ.
Дунеишхуэр гуфлэжащ,
Цыргьуш зэщлэвууэ.

– Тут хьэплацлэ лъапцлэхэ,
Маржэ, зифч, фынэс!
Пшынэеуэ бжьапцлэхэр
«Шууэ» къэфхь. Къэвгьэс!
...лэгу! Лъэгу! Джэгу!

Бэрэбанэ гъахъуэм
Щыльээр егъээджыздж.
– Іэгу, жи! – Аргъуей хахуэм
Бадзэр къегъэудж.

...Тіэрэ-тіэрэ-тіэрэрам –
Цызу, пыву, вууэ,
Къофэ-къофэ, – тіэрэрам,
Хуарзэу, хурсэу, зууэ...

Шыбадзэ зелъатэм
Хъун Іэгур долъалъэ.
Цыв тыбжьэ ныбапціэр
Мэшбэвым егъапціэ...
...Быргуэ-сыргуэ! Дыгу-дыгу-дыгу!
Быргуэ-быргуэ! Іэгу! Лъэгу! Джэгу!

Тоуэ Гъудэр, топкіэ Маціэр,
Ціэм ещ! лъапэрисэ.
Мэшбэв пывым итхъэкъуауэ
Цывми хетіэ-хесэ!

Хъумпіэціэджыр доуджэкі
И гуащэжь Хъумпіарэ,
Арщхъэ и нэр хуоджэгуэкі
Хъэндырабгъуэ Барэ...

...Нэхур щыхукіэ зэхэтынщ
Вууэ гъудэбадзэр.
И гуфлэгъуэр даіэтынщ
Цыкъэцыкъэ Бадзэ.

Дыгъэм деж хьэщIапIэ

Еуэри, зэгуэрым зы пшэжь къакIуэри уафэм зриубгъуащ.
Дыгъэр махуищкIэ дунейм къытехьакъым. Джэджьейхэр
дыгъэпсым хуээшащ. Лъыхъуэну ежьащ.

1

Ар фэ къыфхуэгъуэтыну?

Дызыхуэээхэм
деулщIынщ...

2

СщIэркъым. Къанжэм
ищIэнкIэ хьунщ...

Ей, нэщIэнкIэ,
дыгъэр
дэнэ
щылсээр?

3

СщIэркъым, ауэ тхьэклумэ-
кIыхьым ищIэнкIэ
хьунщ...

Къанжэ, уэ лщIэрэ
дыгъэр щылсээр?

4

СщIэркъым. Цыжьбанэ
ищIэнкIэ хьунщ...

Ей, тхьэклумэкIыхь,
дыгъэр дэнэ щылсээр?

5

Ей, цыжьбанэ, уэ лщIэрэ
дыгъэр щылсээр?

6

Дауэ сымыщIэнрэ!
СоцIэ дыгъэм и
псэупIэр. Тхуейм адэкIэ
Iуащхьэшхуэ щытщ.
Iуащхьэм и щыгум лшэ
ин тесщ. Лшэ щыгум
дыжьыныгъуэ мазэр
тетщ, адэкIэ дыгъэри
гьунэгъубзэщ.

7

Йоуэри, йуащхэ лъагэм и щыгум йохэ ахэр. Абдеж лшэр йуащхэм флэнауэ флэльщи-флэльщ. Джэджьейхэр, къанжэр, тхэклүмэкыхьыр, цыжьбанэр лшэм докүейри къемыхуэхын хуэдэу тотысхэ, лшэри, йожьэр аби, занщабзэу мазэм деж хьэщлэу маклэу.

8

Сыгуфлэжу фысхэн лэ. Махуищ лъандэрэ уэгум кыхьэркьым.

Ей, мазэ, мазэ, кхьы лэ, дыггэлагыт дыггэм и лсэул лэр!

9

Ей, дыггэ, дыггэ уэфл, мзуэ зэ кьыщлэплл, мзуэ зэ кьытхэлсэ!

10

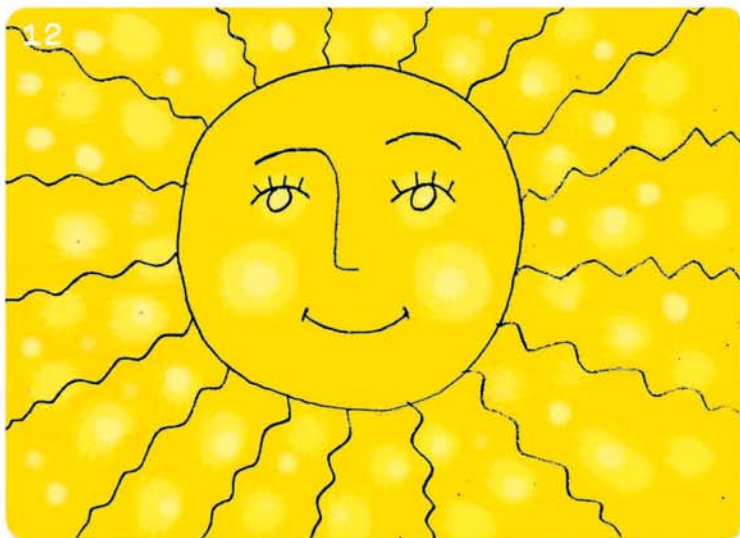
Йыхь, йыхь! Дауэ уафэм сынеллыхын? Махуищ лъандэрэ лшэм сыщлауфэ, махуищ лъандэрэ лшэм сыщлагьэклыркьым, иджы сылыдыжыркьым...

11

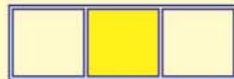
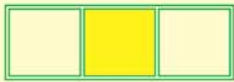
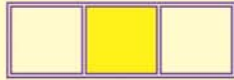
12

Арати, дыггэр уэгум кьоувэж – къабзэу, бзыггэу, дыщафэу. Дэнэки хуабэ, нэху хьужаш. Дыггэм зриггэуну джэдыр кьыщлөкI. КьыщлөкIри мэкьакьэ, джэджьейхэм йоджэ. Джэджьейхэри кьосыж. ПщIантIэм къажыхьри дэтщ, щыкьун мэлыхьуэ, дыггэм зраггэу. Зи флэщ мыхьур фепль: пщIантIэм къажыхьу дэт хьэмэрэ дэмыт?

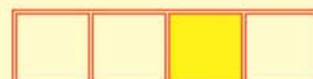
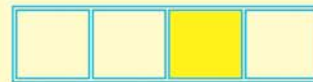
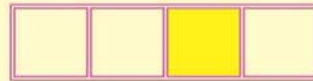
АДЫГЭБЗЭМ И ПСАЛЪЭХЭР ДОГЪЭДЖЭГУ

1 Зәпәллимәхәм ифтхәнү псалъәхәр зы хьәрфкӀә зәщхьәщызыгьәкӀ метаграммәхәр кьафщӀә. Псалъәхәр ләжьыгьәхәм кьабгьәдәт зәпәллимәхәм ифтхә.

«Дж»-р кьысхәтмә –
Сыабдж джафәщ.
«Д»-кӀә ар зәпхьуәкӀмә –
Сә сыбзаджә гуәрщ.
«Н»-кӀә зәпхьуәкӀыжмә –
Нәз зыгуәрым сыхуәхьунщ.
«С»-р кьысхәгьәуви,
ЛәжьәгьуфӀ сыхьунщ.

«Ц»-р кьысхәтмә –
Гьурцу сыкьыщӀокӀ.
ПлӀанәпәхәм языхәзщ,
«П»-кӀә ар зәпхьуәкӀмә.
Ӏузәу, чәнжу дәха уәхщ,
«КӀ»-р кьысхәбгьәуәмә.
«Ж»-кӀә зәпхьуәкӀыжмә –
Фи жыләжьыр арщ.

2 Псалъәхәр кьызәрыщӀидзәмрә зәриухымрә зәтехуәу псалъипщӀ кьәфхь.
Дәләпыкьуәгьу: япә псалъитхур кьызәрыщӀидзәри зәриухри хьәрф зәгуәтщ, адреитхум хьәрф зәгуәт хәткьым.

	ы	р	ы	
	ы	р	ы	
	ы	р	ы	
	ы	р	ы	
	ы	р	ы	

	ы	р	ы	
	ы	р	ы	
	ы	р	ы	
	ы	р	ы	
	ы	р	ы	

3 Чырбыш цыклухэм тет псалъэхэм хэт хьэрфхэр зэблэвдзурэ псалъэщцэ къэвгъэхьу. Ахэр къабгъэдэтхэм тефтхэ.

благъэ	
джафэ	
гъэужь	
бжьэф	
бзыгъэ	

4 Мэкъумэш, къапльэн, щхъэмыж, флэмыщц, уэрам, щомыщ, номин, шынакъ, жьынду, бабыщ, ныбжь, щылууб, мэз, жэм псалъэхэр псалъэзэ-блэдзым ифтхэж.

Зэрыгъуэзэн: Зы псалъэм и кӀэухыр адрейм и щӀэдзаплӀэщ! Ахэр гъуэжьы къыхэгъэщц. КъызэрыщӀэвдзэн хуей хьэрфымрэ зэрывухьунумрэ итц.

Ф	И								
							3		

Зэныбжьэгъуу гу зылъыфта псэущхъэхэм теухуа хьыбар цыклухэр къытхуевгъэхь.

Жэуапхэр «Нурым» и кыкӀэлъыкӀуэ номерым тетынущ.

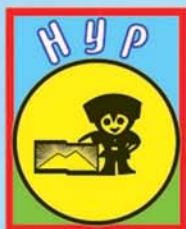
Зыгъэхъэзырар
БЕКЪАН Масирэтщ

Къетыкъуэ тӀуащӀэ

1779 гъэм мазиблкъэ щхьэхъумэж зауэ щекӀуэкӀащ
Псыхьурей и Ӏэгъуэблагъэм. А зауэ гуащӀэм адыгӀэпщрӀэ
уэркъыу цыху минищӀэ хӀекӀуэдащ.

ЛъӀапкъым и щхьэхуитыныгъэм зи псӀэр щӀэзыта зауэлӀхэм
хуагъэува фӀеппӀыр зи ӀэдакъэщӀэкӀыр **ГЪУЩӀАПЩӀЭ Арсенц.**

ЕЖЕМЕСЯЧНЫЙ
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДЕТЕЙ
«НУР»

Издаётся
С 1 января 1982 года
№ 11 2018 г.

Учредитель:
Государственное казённое
учреждение
Кабардино-Балкарской
Республики «КБР-Медиа»

И. о. главного редактора
Б. М. АБРОКОВА

Редактор
П. ХАТУЕВ

Редакционный совет:

Х. КАРМОВ
А. КАРМОВА
Е. ТХАМОКОВА
Х. ТИМИЖЕВ
П. ХАТУЕВ

Художественный редактор
М. ХАЛИЛОВА

Корректор
А. КАРМОВА

Компьютерная вёрстка
Н. РАСТОРГУЕВОЙ

Журнал зарегистрирован
в Управлении Федеральной службы
по надзору в сфере связи,
информационных технологий
и массовых коммуникации по
Кабардино-Балкарской
Республике. Рег. ПИ № ТУ07-00125
от 11.01. 2018 г.

Подписано к печати

06.11. 2018 г.

Выход в свет 27.11. 2018 г.

Формат 60x90 1/8
Бумага мелованная
Гарнитура Arial, Tolstyak.
DrunkC, Comic Sans MS.
Печать офсетная
Усл.печ. л. 2
Усл.кр.-отт 8
Уч.-изд.л. 2,7

Тираж 2185 экз.

Заказ № 225

Индекс 73912

Стоимость одного номера
по подписке через ФГУП
«Почта России» – 13,87 руб.;
за 6 мес. – 83,22 руб.

Адрес редакции:

360000, Нальчик,

пр. Ленина, 5.

Тел.: 42-17-53, 42-75-30

nur.kbr1982@yandex.ru

Адрес издателя: 360017,

г. Нальчик, пр. Ленина, 5.

ГКУ «КБР-Медиа».

Дом печати.

Отпечатано в типографии

ООО «Тетраграф»

360000, КБР, г. Нальчик,

пр. Ленина, 33.

Отпечатано в полном
соответствии с качеством
предоставленного электронного
оригинал-макета.